

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KONTROLLI I LARTË I SHTETIT
KRYETARI

Adresa: Rruga "Abdi Toptani" Nr. 1;

E-mail: klsh.org.al; web-site: www.klsh.org.al

Nr. 627/15 Prot

Tiranë, më 16/11/2019

Lënda: Dërgohet Raporti Përfundimtar dhe Rekomandimet për Auditimin "Mbi auditimin financiar të institucionit".

Drejtuar: Z. Shkëlqim HAJDARI

INSPEKTOR I PËRGJITHSHËM NË INSPEKTORATIN QËNDROR

TIRANË

I nderuar Z. Hajdari, Inspektor i Përgjithshëm,

Nga auditimi i ushtruar në Inspektoratin Qëndror, me objekt "Auditim Financiar", për periudhën 01.01.2018 deri në 31.08.2019, përsa i takon shkallës së zbatimit nga subjekti Inspektorati Qendror (IQ), të standardeve të kontabilitetit, të ligjit mbi kontabilitetin dhe pasqyrat financiare, udhëzimeve e kushteve të vendosura apo termave mbi raportimin financiar, mbi të cilat është rënë dakord (*kriteret e auditimit financiar*), u evidentua se transaksionet financiare të realizuara gjatë aktivitetit të subjektit, paraqiten në përputhje me kuadrin rregullator të raportimit financiar dhe se pasqyrat financiare paraqiten në mënyrë të drejtë, në të gjitha aspektet materiale kornizën e zbatueshme të raportimit financiar.

Bazuar në nenet 6, 15, 25 dhe 30 të ligjit nr. 154/2014 datë 27.11.2014 "Për Organizimin dhe Funksionimin e Kontrollit të Lartë të Shtetit", **si dhe Vendimin nr 140, datë 15.11.2019, të Kryetarit të KLSH-së**, për përmirësimin e gjendjes, ju rekomandojmë zbatimin e masave të mëposhtme:

A.OPINIONI I AUDITIMIT

Opinion mbi pasqyrat financiare.

Opinionin e dhënë mbi besueshmërinë e llogarive vjetore e mbështesim në konstatimet se; bilancet, deklaratat e të ardhurave, deklaratat e mbajtjes së të ardhurave, banka, janë përfshirë në deklaratat financiare. Janë marrë evidenca të mjaftueshme që të mund të japim një opinion. Deklaratat financiare janë paraqitur sipas ligjit të kontabilitetit dhe udhëzimeve të Ministrisë së Financave.

"Sipas mendimit tonë, pasi kemi marrë dëshmi të mjaftueshme dhe të përshtatshme të auditimit, mbështetur në standartet ISSAI 1700 shprehim një **opinion të pakualifikuar**¹ për

¹ ISSAI 1700 - Audituesi do të shprehë një opinion i pakualifikuar kur ai arrin në përfundimin se pasqyrat financiare janë përgatitur, në të gjitha aspektet materiale, në përputhje me kuadrin e zbatueshëm të raportimit financiar.

llogaritë vjetore të Inspektoratit Qendror duke arritur në përfundimin se pasqyrat financiare paraqesin në të gjitha aspektet materiale, në mënyrë të drejtë pozicionin financiar në datën 31 dhjetor 2018.

Në përfundim grupi i auditimit **konkludon se**, për periudhën objekt auditimi, Drejtimi i Inspektoratit Qendror nëpërmjet menaxhimit korrekt, ka kryer aktivitetin ekonomik-financiar, në përmbushje të objektivave që parashikon kuadri ligjor dhe rregullativ në fuqi.

Baza për opinionin mbi pasqyrat financiare.

Ne kemi përfunduar auditimin e pasqyrave financiare të *Inspektoratit Qendror*, të vitit ushtrimor 2018, vlerat e paraqitura në postet e Formatit nr.1, Pasqyra e pozicionit financiar, Bilanci, krahasuar me vlerat e paraqitura në informacionet që jepen në formatet anekse si Formati nr.2, Pasqyra e performancës financiare, ose pasqyra të ardhura e shpenzime, Formati nr.3, Pasqyra e flukseve monetare (cash flow), Formati nr.4, Pasqyra e ndryshimeve në aktivet neto/Fondet neto, Formati nr.5, Shënime shpjeguese për hartimin e raportimi pasqyrave financiare vjetore), Formati nr.6, Pasqyra statistikore e investimeve dhe burimet e financimit, Formati nr.7/a, Pasqyra gjendja dhe ndryshimet e aktiveve afatgjata (kosto historike), Formati nr.7/b, Pasqyra gjendja dhe ndryshimet e aktiveve afatgjata (vlera neto), Formati nr.8, Pasqyra statistikore dhe numrit të punonjësve dhe fondi i pagave.

Nën gjykimin profesional të audituesit, grupi i punës ka marrë në konsideratë pragun e materialitetit prej 2% (vlerën 995,446 lekë për shpenzimet) për tu konsideruar, pasi gjatë kryerjes së testeve të kontrollit është arritur në përfundimin që sistemet e kontrollit të brendshëm kanë risk të ulët deri në të moderuar.

Ne kemi kryer auditimin në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Auditimit të institucioneve supreme të auditimit (ISSAI). Përgjegjësitë tona sipas këtyre standardeve janë përshkruar në mënyrë më të detajuar në paragrafin “*Përgjegjësitë e audituesit për Auditimin e Pasqyrave Financiare*” të raportit tonë. Ne jemi të pavarur nga Subjekti, e theksuar kjo në ISSAI-n 10-Deklarata e Meksikës mbi Pavarësinë e SAI-t, si dhe ISSAI 30-Kodi Etik, në përputhje me kërkesat etike që janë të rëndësishme në auditimin pasqyrave financiare në Republikën e Shqipërisë, duke përfshirë Kodin e Etikës të KLSH dhe kemi përmbushur përgjegjësitë e tjera etike në përputhje me këto kërkesa. Ne besojmë se evidenca e auditimit që kemi marrë është e mjaftueshme dhe e përshtatshme për të siguruar bazën për opinionin tonë.

Përgjegjësitë e Drejtuesve të Inspektoratit Qendror.

Drejtimi i Inspektoratit Qendror, është përgjegjës për përgatitjen dhe prezantimin e saktë të pasqyrave financiare në përputhje me kërkesat e ligjit “*Për kontabilitetin dhe pasqyrat financiare*” dhe të Udhëzimit të Ministrisë Financiare nr. 08, datë 09.03.2018 “*Për procedurën e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit të pasqyrave financiare vjetore të njësive të Qeverisjes së Përgjithshme*”, kërkesat e tjera në kuadrin e raportimit financiar në fuqi, si dhe kontrollin e brendshëm që ka rezultuar i nevojshëm për përgatitjen e pasqyrave financiare, për të shmangur gabimet apo mashtrimet. Staf i drejtues është gjithashtu përgjegjës për përdorimin e burimeve financiare në përputhje me politikat, ligjet dhe rregulloret e aplikuara. Personat përgjegjës për drejtimin janë përgjegjës për kontrollin e procesit të raportimit financiar. Staf i drejtues është përgjegjës për përdorimin e burimeve financiare në përputhje me të gjitha ligjet dhe rregulloret në fuqi.

Përgjegjësitë e Audituesve të KLSH mbi Auditimin e Pasqyrave Financiare.

Objektivi i audituesit të jashtëm publik lidhet me garantimin e sigurisë së arsyeshme nëse pasqyrat financiare në tërësi, nuk paraqesin anomali materiale, kështu si pasaktësi apo gabime

që mund të kenë ekzistuar, si dhe për të konkluduar me një raport auditimi që përfshin një opinion. Siguria e arsyeshme është një nivel i lartë sigurie, por nuk garanton që auditimi i kryer në përputhje me standardet mundëson identifikimin e çdo gabimi apo anomalie që mund të ekzistojë. Përveç standardeve ISSAI, audituesi i KLSH, gjithashtu aplikon edhe gjykimin dhe skepticismin tonë profesional në punën audituese.

Auditimi identifikon çështjet më të rëndësishme lidhur me auditimin e pasqyrave financiare të periudhës aktuale dhe i përshkruajmë ato në raportet e auditimit, me përjashtim të rasteve kur kuadri ligjor nuk lejon vënien në dispozicion të tyre për publikun ose në raste të rralla kur vetë ne vendosim që këto çështje nuk duhet të përfshihen në raport për shkak të pasojave negative që publikimi i tyre mund të sjellë në publikun e gjerë.

B. MASAT ORGANIZATIVE

1. Gjetje nga auditimi: Inspektorati Qendror nuk ka përgatitur raportet e monitorimit 4, 8, 12 mujore me relacione shpjeguese të realizimit të treguesve me planin, si dhe masat korigjuese që duhet të ndërmerren për përmirësimin e situatës. Veprime në mospërputhje me pikën 3.3/33 kapitulli III, të Udhëzimit nr. 22, datë 17.11.2016, “*Për procedurat standarde të monitorimit të buxhetit në njësitë e Qeverisjes Qendrore*”. (Trajtuar më hollësisht në faqet 8,9,10 të Raportit Përfundimtar të Auditimit).

1.1. Rekomandim: Inspektorati Qendror të marrë masa në vazhdimësi, që të përpilojë raportet e monitorimit 4, 8, 12 mujore, ku të relatohet në lidhje me realizimin e treguesve në raport me parashikimin, me qëllim menaxhimin sa më efektiv të fondeve buxhetore, si dhe ndërmarrjen në kohë të veprimeve korigjuese duke ndryshuar alokimin e burimeve, si dhe duke evidentuar impaktin e mundshëm në performancën e objektivave të lidhura me to. Në raportet e monitorimit për 8- mujor të jepet informacionet shtesë për parashikimin e realizimeve të pritshëm deri në fund të vitit si për produktet edhe për shpenzimet, për të evidentuar nëse ky parashikim është më i lartë apo më i ulët se plani fillestar i parashikuar. Gjithashtu IQ të marra masat në vazhdimësi, që Raporti i Monitorimit të publikohen në faqen zyrtare të tyre në [Web](#).

Në vazhdimësi

2. Gjetje nga auditimi: Nga kontrolli i zërave të pasqyrës së ndryshimeve në aktivet neto/ fondet neto dhe të pasqyrës së pozicionit financiar rubrika C u konstatua se, llogaria 105 “*Teprica e Granteve kapitale të Brendshme*” dhe llogaria 106 “*Teprica e Granteve kapitale të Huaja*” rezultojnë me tepricë në fund të periudhave ushtrimore, çka do të thotë se këto grante janë burim për investimet në proces për institucionin (të papërfunduara ose të pamarra në dorëzim). Por nga analiza e zërave të pasqyrës nuk rezulton që institucioni të ketë investimet në proces (të papërfunduara ose të pamarra në dorëzim). IQ-rë i ka marrë në dorëzim të gjitha investimet e realizuara në vite dhe i ka kapitalizuar në llogarinë 21. Pra rezulton se institucioni në fund të periudhës kontabël nuk ka bërë veprimin e mbylljes duke debituar 105 “*Teprica e granteve kapitale të brendshme*” ose 106 “*Teprica e granteve kapitale të huaja*”; dhe kredituar llogarinë 1011 “*Shtesa në fondet bazë*”. Veprime në mospërputhje me pikën 1.1 “*Trajtimi kontabël dhe funksionimi i klasës I*” të udhëzimit nr. 8, datë 09.03.2018 “*Për procedurat e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit të pasqyrave financiare vjetore në njësinë e qeverisjes së përgjithshme*”. (Trajtuar më hollësisht në faqet 17, të Raportit Përfundimtar të Auditimit).

2.1. Rekomandimi: Sektori i Financës dhe Shërbimeve Mbështetëse së IQ të marri masat për sistemimin e llogarisë 105 “*Teprica e Granteve kapitale të Brendshme*” për shumën

(147,553,600) lekë dhe llogarisë 106 “*Teprica e Granteve kapitale të Huaja*” për shumën 558,200 lekë duke debituar tepricën e tyre dhe kredituar llogarinë 101 “*Fonde Bazë*”, veprime të cilat do të reflektohen në pasqyrat financiare të vitit 2019.

Menjëherë

3. Gjetje nga auditimi: Llogaria 230 “*Për aktive afatgjata jo materiale*” në vlerën 27,220,800 lekë dhe llogaria 231 “*Për aktive afatgjata materiale*” në vlerën 48,996,750 lekë kanë të bëjnë me aktive afatgjata, para se të vihen në shfrytëzim, pra para se këto aktive të jenë funksionale ato detyrimisht duhet të gjenden në proces, në formën e shpenzimeve që grupohen në llogarinë 23 “*Investime*”. Nga analiza e zërave të investimit dhe kapitalizimit të tyre u konstatua se këto investime nuk janë në proces janë investime të përfituara dhe të marra në dorëzim nga institucioni, të cilat kanë të bëjnë me shërbimin e mirëmbajtjes së sistemit të Inspektoratit, në bazë të kontratës 4-vjecare me nr. 130/1, datë 01.01.2014 deri me datën 31.12.2017 dhe amendimit nr. 702, datë 28.12.2017 për shtesë kontrate.

Institucioni në fund të periudhës ushtrimore të vitit 2018 duhet ti kapitalizonte në grupet 20 e 21 të aktiveve të përfunduara dhe vlera totale prej 76,217,550 lekë duhet të kalonte e kapitalizuar bashkë me sistemin të AKSHI në mbështetje të pikave 18-20 të VKM-së nr. 673, datë 22.11.2017 “*Për Riorganizimin e Agjencisë Kombëtare të Shoqërisë së Informacionit*”, e dorëzuar me Akt-dorëzimin nr.440\2, datë 09.10.2018. (*Trajtuar më hollësisht në faqet 16 të Raportit Përfundimtar të Auditimit*).

3.1. Rekomandimi: Sektori i Financës dhe Shërbimeve Mbështetëse së IQ të marri masat për sistemimin e llogarisë 230 “*Për aktive afatgjata jo materiale*” në vlerën 27,220,800 lekë dhe llogaria 231 “*Për aktive afatgjata materiale*” në vlerën 48,996,750 lekë duke i kapitalizuar në llogarinë 20-21 dhe në fund të vitit 2019 këto shuma të kalojnë për llogari të AKSHI-it, veprime të cilat do të reflektohen në pasqyrat financiare të vitit 2019.

Menjëherë

4. Gjetje nga auditimi: Në fund të procesit të inventarizimit u konstatua se komisioni nuk ka përpiluar një raport në lidhje me inventarizimin fizik të aktiveve, ku të jepte komentet në lidhje me gjendjen fizike aktuale të aktiveve (nëse janë apo jo në përdorim), si dhe për kushtet e ruajtjes së tyre dhe së bashku me gjithë dokumentacionin e inventarizimit, t’ia dorëzonte për veprime të mëtejshme titullarit të institucionit, veprime në kundërshtim me pikën 85/c të Udhëzimit nr. 30, datë 27.12.2011 “*Për menaxhimin e aktiveve në njësitë e sektorit publik*”.

- Nga auditimi u konstatua se para fillimit të inventarit nuk ishte vendosur numri rendor i fletë hyrjes dhe i fletë daljes nëpërmjet një procesverbal, i cili mbahet midis përgjegjësit material dhe komisionit të inventarizimit, veprim në kundërshtim me pikën 83 të Udhëzimit nr. 30, datë 27.12.2011.

- Për vitet objekt auditimi u konstatua se komisioni i inventarizimit nuk ka nxjerrë një vlerë totale dhe listë të detajuar, se sa ka gjendje fizike institucioni, për pajisje informatike, për pajisje zyre të ndarë në artikuj, si dhe mjete transporti në dispozicion etj., sipas formatit të regjistrit të aktiveve, i cili hartohet në vartësi të llojit të tyre, si dhe grupit përkatës brenda llojit dhe më pas të bëhej krahasimin gjendjes konkrete të aktiveve me të dhënat përkatëse të librave që mbahen nga punonjësit me përgjegjësi materiale e që janë të regjistruara në kontabilitet, për të vërtetuar nëse ekzistojnë apo jo diferenca, veprime në kundërshtim me pikat 30, 73, 74, 81 të Udhëzimit të Ministrisë së Financave nr. 30, datë 27.12.2011. (*Trajtuar më hollësisht në faqet 23-24 të Raportit Përfundimtar të Auditimit*).

4.1. Rekomandimi: Komisioni i inventarizimi, i cili ngrihet çdo vit nga Titullari i Institucionit të IQ-rë të marrë masa, që në raportin që i drejtohet titullarit në fund të procesit të inventarizimit, të bëjë një ndarje të aktiveve gjendje që disponon institucioni, sipas zërave duke bashkëngjitur listën e tyre në relacionin, me qëllim verifikimin reale të gjendjes së tyre, si dhe verifikimin më lehtësisht të diferencave të gjendjes së tyre fizike me të dhënat e regjistruara në kontabilitet sipas zërave. Në momentin që komisioni i ngritur nuk arrin të bëjë inventarizimin e zërave të caktuar të kërkojë nga titullari, për të ngritur grup pune me ekspertë të fushës, për aktivet që nuk mund ti inventarizojnë.

Në vazhdimësi

5. Gjetje: -Nga auditimi i procedurave të prokurimit nuk janë hartuar procesverbale për shpalljen e fituesit në rastet kur ofertuesi i renditur në vend të parë tërhiqet nga oferta e tij ose nuk plotëson kërkesat e autoritetit kontraktor sipas VKM nr.914, datë 29.12.2014 “*Për miratimin e rregullave të prokurimit publik*” neni 40, pika 5,dhe Udhëzimit nr.03, datë 8.01.2018 “*Mbi përdorimin e procedurës së prokurimit me Vlerë të vogël dhe zhvillimin e saj me mjete elektronike*”, pika 17.

- Dosjet e procedurave të prokurimeve nuk janë të inventarizuara dhe të arkivuara, në përputhje me ligjin nr. 9154, datë 06.11.2003 “*Për Arkiva*”t.

- Nga auditimi i procedurave të prokurimit u konstatua se mungon ngritja dhe komisionit për marrjen në dorëzim dhe vlerësimin e mallrave dhe relacioni për te verifikuar nëse specifikat e mallit/shërbimit të marrë në dorëzim jenë apo jonë përputhje me kriteret e parashikuara, në kundërshtim me Udhëzimin nr. 30 datë 27.12.2011 “*Për Menaxhimin e Aktiveve në njësitë e Sektorit Publik*” pika 42-50. (*Më hollësisht trajtuar në faqe nr.27-28 të Raportit Përfundimtar të Auditimit*).

5.Rekomandimi: Njësia e Prokurimit të marrë masa për çdo procedurë të hartojë procesverbale për shpalljen e fituesit në rastet kur ofertuesi i renditur në vend të parë tërhiqet nga oferta e tij ose nuk plotëson kërkesat e autoritetit kontraktor.

-Të kryhet inventarizimi dhe arkivimi i dosjeve nga Njësia e Prokurimit për çdo procedurë prokurimi.

-Të merren masa, që për çdo marrje në dorëzim të mallrave dhe shërbimeve, të ngrihet komisioni i marrjes në dorëzim, i cili duhet të përpilojë procesverbalin nëse mallrat/shërbimet janë në përputhje me të dhënat e verifikuara, me faturën dhe kushtet e kontratës, pastaj të bëhet fletë-hyrja në magazinë dhe regjistrimi i tyre në kontabilitet.

Në vazhdimësi

C. VLERËSIMI I ZBATIMIT TË REKOMANDIMEVE:

KLSH do të ndjekë me vëmendje të veçantë dhe vlerësojë masat që do të marrë Inspektorati Qendror për zbatimin e rekomandimeve të këtij auditimi, si dhe reflektimin e tyre me qëllim përmirësimin e punës dhe proceseve, në funksion të objektivat kryesore të këtij institucioni.

Në zbatim të nenit 15, shkronja “j”, të ligjit nr. 154/2014, “*Për organizimin dhe funksionimin e Kontrollit të Lartë të Shtetit*” për masat e marra nga ana Juaj të përgatiten programe me afate dhe persona përgjegjës dhe për zbatimin e rekomandimeve të njoftohet Kontrolli i Lartë i Shtetit **brenda 20 ditëve** nga marrja e kësaj kërkesë.

Në vijim e në zbatim të nenit 30, pika 2 e këtij ligji, kërkohet ndjekja e realizimit të tyre në vazhdimësi duke nxjerrë aktet e nevojshme administrative dhe nisjen e procedurave

disiplinore e administrative apo hartimin e padive gjyqësore për shpërblimin e demit dhe mbi ecurinë e zbatimit të rekomandimeve të dhëna, nga ana Juaj të raportohet *(me shkrim)* pranë Kontrollit të Lartë të Shtetit ***brenda 6 muajve*** nga marrja e njoftimit të Raportit Përfundimtar të auditimit dhe rekomandimeve.

Ju falënderojmë për mirëkuptimin.

me respekt,

Bujar LESKAJ

KRYETAR

